

10 KLÁŠTER STĚTÍ SV. JANA KŘTITELE NA OSTROVĚ U DAVLE

Přímo uprostřed nynější hladiny Vltavy se nachází ostrov s pozůstatky jednoho z nejstarších a nejvýznamnějších klášterů středověkých Čech. Zdejší konvent byl jako třetí nejstarší v zemi založen knížetem Boleslavem II. Přemyslovcem roku 999. Patrně již následujícího roku za panování Boleslava III. přichází na ostrov řeholní komunita. Z mateřského benediktinského kláštera v bavorském Niederaltaichu sem první mnichy přivádí opat Lambert, žák sv. Gotharda.

Po roce 1000 je zahájena výstavba klášterního kostela i konventu ze dřeva, až po roce 1137, kdy dřevěný klášter vyhořel byla zahájena velkolepá románská přestavba, která byla ukončena v poslední čtvrtině 12. století. Jejím výsledkem byla románská bazilika se třemi apsidami a budovy klášterního jádra. Do roku 1200 bylo dokončeno bazilikální trojlodí, k němuž před rokem 1225 bylo přistavěno vysoké průčelí se dvěma věžemi. Tehdy byl již klášter prosperující a bohatou institucí, k původnímu majetku v podobě šesti vsí a rybářů usedlých ve třech dalších osadách přibýli nemovitě dary přemyslovských knížat a králů a též velmožů z řad vznikající české šlechty. Opat kláštera nadto vyvíjeli i intenzivní kolonizační

činnost v podobě zakládání sídel v tehdy málo obydlené krajině Dolního Posázaví.

Katastrofou pro klášter se stal braniborský vpád po smrti krále Přemysla Otakara II. na Moravském poli. Tehdy byl vypleněn spolu s 22 jeho vesnicemi a trvalo řadu let, než se konvent z této rány vzpamatoval. K tomu dochází až před rokem 1300 za opata Heřmana, kdy nastává obnova konventu na Ostrově, tentokrát již ve slohu nastupující gotiky. Do konce 14. století, je dobudován chrám, klášterní klazura i řada dalších staveb celého areálu. Toto období je dobou největší slávy kláštera, který zakládá celou řadu proboštví od Zátone na horní Vltavě a Nícova v Pošumaví až ke Slanému či Velízi a Sv. Janu pod Skalou na Berounsku. Tehdy je klášter také mezi nejbohatšími církevními institucemi v zemích Koruny české.

Na počátku husitských bouří v srpnu 1420 je Ostrovský klášter napaden pražskými husity, dobyt, vypálen a vydrancován. Přes veškerou snahu o obnovení života řeholní komunity se konvent již nevzpamatoval a poslední mniši definitivně odcházejí roku 1517 do proboštví Sv. Jana pod Skalou. Několik let poté pak opuštěný klášter zničí vltavská povodeň.

KOSTEL SVATÉHO KILIÁNA

Farní kostel sv. Kiliána, poprvé písemně zmiňován k roku 1352 je v jádru románskou stavbou ze 12. století. Je jediným kostelem v Čechách zasvěceným tomuto světcí, jehož ostatky spolu s uctiváním přinesli první ostrovští benediktini z Bavorska. Do gotického slohu byl chrám přestavěn po ničivém braniborském vpádu 1278 a znovu pak ve druhé polovině 14. století, kdy již u něho existovala spolu s farou i škola, obsazovaná duchovními z řad ostrovských řeholníků. Původní stavbu spolu s ostatky sv. Kiliána zničil roku 1692 požár, přestavba do nynější podoby byla dokončena roku 1775. Kostel je jednolodní stavbou s trojbokým presbytářem a hranolovou věží, původní hřbitov doplňuje barokní kostnice a zvonice z roku 1767. Z vnitřního vybavení vyniká hlavní oltář Panny Marie a sv. Kiliána z roku 1725 a boční oltáře sv. Barbory a sv. Jana Nepomuckého z let 1741 a 1770, dále obraz sv. Benedikta s pohledem na Ostrovský klášter z roku 1724 a varhany na kruchtě z roku 1842. V sakristii je ve zdivu dochován románský opukový reliéf s rostlinným ornamentálním motivem.

Pohled na klášter z levého břehu Vltavy před rokem 1420

Trůnící Madona z Ostrovského žaltáře

Gotická podoba kostela sv. Kiliána s klášteřem v pozadí

PROHLÍDKA LOKALITY SEKANKA A OSTROVA POUZE NA VLASTNÍ NEBEZPEČÍ, CESTY NEJSOU V ZIMĚ OŠETŘOVÁNY, NEVSTUPUJTE NA SRÁZY A NEZABEZPEČENÁ MÍSTA!

PROPAMÁTKY
INTERNETOVÝ PORTÁL

Středočeský kraj